

Luokkahuone siirtyi ROOMAAN

Forum Romanumin pylväiden, pylväskäytävien ja kaariholvien keskellä voi kuvitella mielessään suuren keisarillisen kaupungin keskuksen, Euroopan ensimmäisen, jossa oli miljoona asukasta.

Pyhäjoen lukion opintomatka 15. – 22. huhtikuuta vuonna 2009

Pyhäjoen lukio Roomassa

Oppiaineet:
historia
kuvataide
äidinkieli ja kirjallisuus

Tänä keväänä 17 Pyhäjoen lukiossa opiskelevaa nuorta matkusti Italiaan. Luokkahuone siirtyi Roomaan: opiskeltiin, kysyttiin ja saatiin vastauksia, tutkittiin ja kirjoitettiin lehtijuttuja.

”Rooman jokainen päivä on kuin lasimaalaus, kirjava, merkillinen, seison hämyssä kuin sateenkaareissa ja pelkään, etten mitään sen loistosta kykene viemään mukamani poistuttuani sen valoläikästä.”

- Helvi Hämäläinen, 1955

Opiskelijat:

Anssi-Pekka Alatalo
Veli-Matti Kananen
Antti Karjalainen
Ella Keski-Panula
Noora Kopisto
Ville Korpela

Piia Laitinen
Teemu Lindelä
Lauri Louhimaa
Reeta-Mari Loukusa
Petri Lukkarinen
Maija Martinmäki

Janne Ollila
Santtu Ollonen
Päivi Pahkamaa
Paula Suni
Noora Tornberg

Ohjaajat:

Paul Keski-Panula

Sari Rintamäki

Lehden taittaja:

Ville Korpela

Pikakatsaus italialaisiin ihmisiin

- ihania nuo italialaiset

ELLA KESKI-PANULA

Kun parilta leirikoululaiselta kyseli ennen reissuun lähtöä heidän ennakkokäsityksistään italialaisista, vastaukset olivat luokkaa "komeita, flirttailevia, jalkapalloilevia naistenmiehiä". Aika oikeaanhan tuo ennakkokäsitys osui.

Kun on tottunut melankoliisiin pyhäjokisiin, jotka tuijottavat kävellessä maata ja tervehtivät vain, jos toinen tervehtii ensin, tuntuu ihan järjestyttävältä siirtymään Rooman kaduille. Italiaanot, miehet varsinkin, huomioivat kyllä täysin tuntemattomatkin ohikulkijat. Hymyjä ja italiankielisiä kommentteja irtoaa. Huomion määrä tosin on kääntäen verrannollinen hameenhelman pituuden kanssa, joten stereotyyppinen käsitys flirttailevista ja lipeivistä italialaismiehistä vahvistui opintomatkan aikana

entisestäään.

Tyttöporukkamme keräsi huomiota myös naisväeltä, tosin naiset eivät suhtautuneet meihin ihan yhtä lämpimästi kuin miehet. Vislauksien ja silmänsäilyksien lisäksi saimme viikon aikana osaksemme myös suuren määrän murhaavia katseita ja halveksuntaa. Elenan mukaan naisten käytös on aina tuollaisia toisia naisia kohtaan Italiassa, kilpailu miehekkäistä on vähän vakavampaa kuin Suomessa.

Parhaiten eron italialaisten ja suomalaisten välillä huomasi koulussa. Kun pistäydymme muutamaksi tunniksi Elenan koululle, saimme hyvän käsityksen siitä, miksi ulkomaalaiset pitävät meitä suomalaisia hiljaisina ja sisäänpäin kääntyneinä.

Italialaiset huutavat. Jatkuvasti, paikasta riippumatta, yhteen ääneen. Tai kai se on heille nor-

maali puhetapa, sillä puheen voimakkuutta ei viitsitty vähentää edes oppituntien ajaksi. Matematiikan tunti vaikutti hiukan

sekasortoiselta, kun puoli luokkaa keskittyi pitämään luokan desibelitasoa riittävän korkeissa lukemissa. Elämäkin tuntui

olevan huomattavasti enemmän kuin Suomessa. Käsillä elehtiminen on ilmeisesti yksi tapa lisätä viestin perille menemistä. Ja

nyrkin hakkaaminen pöytään.

Tunsi pahan kerrankin itsensä hiljaiseksi ja rauhalliseksi ihmiseksi.

Italiassa sanalla "palvelu" on täysin eri merkitys kuin Suomessa. Italialaiset osaavat olla aivan häkellyttävän kohteliaita ja hyväkäyttöisiä. Hymyilevää ja kohteliasta palvelua irtosi, vaikka kielimuuri välillä haittasikin ymmärrettävyyttä. Italialaisten englannin osaaminen on sääliä huonoa. Suurin osa italialaisista puhuu pelkkää italiaa, ja vaikka turisti kertookin, ettei ymmärrä italiaa [vieläpä italiaksi] niin kieli ei vaihdu eikä juttu lopu.

Vaikka italialaiset ihmiset valloittivatkin elävyydellään monen sydämen, ei kukaan löytänyt sitä elämänsä miestä/naista kotiin tuotavaksi. Vielä.

Kyllä elävyyttä löytyy Pyhäjoenkin tytöistä. Tässä nautitaan elämästä meren rannalla Ostiassa, Elenan kotiseudulla. Vasemmalta Reeta-Mari Loukusa, Ella Keski-Panula, Päivi Pahkamaa, Noora Tornberg, Paula Suni ja Noora Kopisto.

Kaksi maata, kaksi kotia

PÄIVI PAHKAMAA

Kun saavuimme Ostiaan Liceo Labriolaan, oli ilmassa odotettava tunnelma. Vierailimme Pyhäjoella viime vuonna opiskelleeseen vaihto-oppilas Elena D'Addarion koulussa. Jännittää, viimeksi olen nähnyt Elenaa vuosi sitten kesällä. Kun tyttö tulee luokasta, haihtuvat kuitenkin viimeisetkin jännityksen rippeet. Tutut iloiset kasvat ja kiharaakin kiharampi hiuspehko muistuttavat, että kyseessä on yhä se sama tyttö, johon viime vuonna tutustuin.

Kansainvälisyys kiinnostaa

Kun vaihdamme kuulumisia Elenan kanssa, paljastuu hassu asia: tyttö on jännittänyt tapaamistamme yhtä paljon, jos ei enemmänkin kuin me. Nyt unohdamme jännittämiset ja nautimme vierailusta täydellä sydämellä.

Vuodessa on ehtinyt tapahtua paljon. Syksyllä Suomen perhe kävi Elenan luona vierailulla, ja tammikuussa 19 vuotta täyttänyt Elena hankki ajokortin keväällä.

Tällä hetkellä Elena luokkatovereineen jännittää kesällä alkavia ylioppilaskirjoitusten tapaisia loppukokeita. Loppukokeiden jälkeen tulee opiskelijoiden päättää, mitä tulevaisuudessa lähteä opiskelemaan. Elena ei tätä ole vielä päättänyt, vaan etsii vielä omalta tulevalta opiskelualalta. Matkailualan työt kiinnostaisivat eniten, ja jatkoopinnoissa tärkeintä olisi kansainvälisyys.

Suomi kehitti kuuntelijana

Paluu Italian arkeen ei ollut helppoa. Suomen lämpötila useamman asteen lämpimämpi ilmasto tuntui liian kuumalta, ja ihmismäärän vuoksi kaikki tuntui kovin sekavalta. Oli vaikeaa palata entiseen elämänrytmiin. "Tuntui hullulta tulla miljoonakaupunkiin, jossa bussit myöhästelivät, kun Suomessa taksit tuli aina minuutilleen hakemaan", tyttö huomauttaa ja nauraa raikuvasti.

Vaikka Elena ei päällisin puolin ole muuttanut, kertoo hän Suomen vaikuttaneen asenteisiinsa ja luonteeseensa paljon. "Nyt

osaan viettää aikaa myös yksin. Suomessa opin myös kuuntelemaan ystäviäni ja muita ihmisiä paremmin. Myös tietyt italialaiset maneerit pistävät tänä päivänä silmään enemmän."

Kuumuuden keskellä saunaa tulee ikävä

Puhelias Elena kaipaa suomalaisille ominaista hiljaisuutta. Äänekkäiden italialaisten opiskelijoiden keskellä tämä on helppo uskoa. Ilma on hiostavan kuuma, ja silti tyttö kertoo kaipaavansa saunaa. Kun pyhäjokiset paistattelevat auringon valossa ja lämmössä kesävaatteet yllä, katsovat italialaiset meitä kuin hulluja, villavaatteet päällä. "Vasta kesäkuussa täällä on oikeasti kuuma", kertoo Elena.

Mitä Elena sitten ei kaipaa Suomesta? "Kylmää ja pimeää!", tyttö vastaa ja nauraa. Perhetään ja ystäviään Suomessa tytöllä on kova ikävä, ja yhteyttä onkin pidetty puhelimen ja sähköpostin välityksellä paljon. "On hyvä olla kotona, mutta nyt minulla on kaksi kotia; toinen täällä, ja toinen Suomessa."

ANTTI KARJALAINEN

Leirikoulun aikana Pyhäjoen lukion kakkoset kävivät tutustumassa Elena D'Addarion koulun. Elenahan oli Pyhäjoen lukiossa vaihto-oppilana lukuvuonna 2007 - 2008. Vierailu osoittautui mielenkiintoiseksi.

Labriola Antonion lukio sijaitsee noin 20 minuutin junamatkan päässä Italian pääkaupungin Rooman keskustasta. Koulu on saanut nimensä italialaisen Antonio Labriolan (1843 -1904) mukaan. Labriola oli yksi Italian ensimmäisiä marxilaisia ja tunnettu myös kirjailijana ja filosofina. Vuonna 1874 hänet nimitettiin professoriksi. Labriola toimi opettajana Roomassa aina kuolemaansa asti.

Italian koulutusjärjestelmä on jakautunut kolmeen seuraavasti: alakoulu 6-11v, keskikoulu 11-14v, ja ylempi toisen asteen koulu 14-19v. Toisen asteen koulutuksessa oppilaalla on mahdollisuus suuntautua joko tieteelliseen, taiteelliseen, klassiseen tai tekniseen alaan. Labriola Antonion koulu on ylempää toisen asteen koulu eli scuola secondaria superiore, ta-soerot olivat selvästi näkyvissä. "Oppilaiden joukossa oli sekä

Nuoret tutustuivat nopeasti; oikealla jutun kirjoittaja Antti Karjalainen.

aloihin. "Meitä on täällä noin tuhatviisisataa", Elena sanoo. Oppilaita ohjaa noin 60 opettajaa. Koulun uutena rehtorina toimii professori Daniela Benincasa.

Ei kouluruokailua

Italian luokassa saimme heti huomata, että tunnelma oli hieman toisenlainen verrattuna oppitunteihimme Pyhäjoen lukiossa. Luokassa oli kova meteli, osa oppilaista istui pöydillä. "Tällaista tämä on lähes aina", kertoo vieressäni istuva poika. Koska kouluun pyrkijöiltä ei vaadita tiettyä keskiarvoa, ta-soerot olivat selvästi näkyvissä. "Oppilaiden joukossa oli sekä

todella lahjakkaita, että sellaisia oppilaita, jotka ottavat koulun käynnin huolettomammin", Elena sanoo.

Koulun lukuvuosimaksu on 35 euroa, ja lisäksi oppilaat maksavat itse mahdolliset koulukyymaksut. Kouluruokaa ei koulussa ole tarjolla. Pientä syötävää voi ostaa pienistä baareista ja kioskeista. Tarjolla on esimerkiksi sämpylöitä, hedelmiä ja muuta pientä purtavaa. "Suuri osa ottaa omat eväät kotoa", Elena sanoo. Kun vertaa suomalaista ja italialaista opetusta, Elena näkee ne aika samanlaisina. "Tehtävät ovat suurin piirtein yhtä hankalia, mutta kovin erilaisia."

Vierailu tässä italialaisessa koulussa sai ymmärtämään, kuinka erilaisessa asemassa olemme saadessamme käydä koulua Suomessa, Pyhäjoella. Pieni lukio on omiaan antamaan hyvää ja yksilöllistä opetusta. Suomen koulujen tasoahan on kehuttu maailmalla, ja suomalaisten koulumenestys on yksi Euroopan maiden parhaita. Ilmainen opetus ja jopa kouluruokailu ovat nykyään harvinaisuuksia maailmalla.

Olkamme siis tyytyväisiä.

Päivi Pahkamaa ja Elena D'Addario kertovat pyhäjokisten matkaohjelmasta; Italian opettajat tarkkaavaisina.

Matematiikan tunnilla vauhdikkaissa tunnelmissa. Opettaja ohjaa Elena ja Lauri Louhimaata; takana vasemmalla naureskelee Veli-Matti Kananen. Petri Lukkarinen kuvaa.

Jalkapallo - italialaisten tunteiden tulkki

VILLE KORPELA

Joukko ihmisiä huutaa, rummuttaa, sekä polttaa soihtuja. Olemme saapuneet siviilielämässä normaaleiden ihmisten eläintarhaan – italialaiselle jalkapallostadionille. On tavallinen sunnuntaipäivä, tavallinen ottelu, mutta tunteiden palo on jotakin aivan käsittämätöntä. Ei ehkä tavalliselle italialaiselle, mutta meille hiljaisille suomalaisille kyllä.

Jalkapallon suosio ei ole mikään nykyhetken trendi Italiassa, vaan sitä on pelattu siellä iät ja ajat. Jalkapalloilun perusta-

minen vuonna 1898 muutti toimintaa ammattimaisemmaksi. Maajoukkueen ja sikäläisen liigan perustamisen jälkeen Italia onkin ollut yksi johtavia jalkapallomahteja koko maailmassa. Suurvoittoja on ropissut tilille niin seura- kuin maajoukkueillekin; Italia on tälläkin hetkellä hallitseva maailmanmestari. Maan jalkapallokoneisto suoltaa jatkuvasti uusia huippupelaajia – kukapa jalkapallon ystävä ei tuntisi nimiä Rossi, Maldini, Baggio, Del Piero, Cannavaro, Totti... lista on tolkkuttoman pitkä.

Mikään muu asia Italiassa ei voi

sekä yhdistää, että hajauttaa väkeä niin paljon kuin jalkapallo. Maajoukkueen pelatessa koko kansa yhdistyy kannustamaan omiaan. MM-kisojen aikana lehtien pääotsikoita ei revitä Berlusconiin naisseikkailuista, vaan siitä, miten "Azzurri", siniset, pelaavat. Maa ei joudu kriisitilaan hallituksen hajoamisesta – tähtihökkääjä Tottin varpaankynnen katkeaminen sen sijaan saattaisi kansalaiset epätoivon partaalle. Yhtä nopeaa kuin kansa ennen arvoturnauksia yhdistyy, se niiden jälkeen myös hajoaa. Normaaliin päivärutmiin palatessa jokaisella on vain yksi joukkue, jota kannattaa. Fanit

seuraavat joukkuetta sinne, missä ikinä se pelaakin, ja usko ei horju. Muut joukkueet ovat vihollisia, samoin kuin niiden fanit. Fanien väliset yhteenotot eivät ole harvinaisia, koska tunteet ovat niin pinnassa.

Myös katukuvassa voi nähdä, kuinka iso asia jalkapallo Italiassa on; ympärillä pyörii ihmisiä kannattamansa joukkueen väreissä. Monilla kaduilla näkyy jalkapalloaiheisia kauppoja – piraattituotteita pilvin pimein.

Roomassa politiikka ja jalkapalloilu ovat vahvasti kytkettyinä toisiinsa; kaupunki jakautuu kahteen leiriin – vasemmiston AS Roma, sekä oikeiston SS Lazio. Joukkueiden välit ovat erittäin riitaisat, kuten arvata saattaa. Joukkueiden keskinäinen kohtaaminen on hetki, jota odotetaan kuin kuuta nousevaa. Stadio Olimpico, johon mahtuu 82000 ihmistä, on Roman ja Lazion kohdatessa aina ääriään myöten täynnä. Silloin koko Rooman elämä pysähtyy hetkeksi. Ottelun jälkeen puoli Roomaa on taivaissa, ja toinen puoli kuin maansa myyneitä.

Kannattaa myös olla tarkkana, jos liikkuu väärän joukkueen väreissä väärässä osassa kaupunkia – jos erehtyy AS Roman kampeissa Lazion kannattajien alueelle tai päinvastoin, voi seurauksena olla ilmainen kasvojenkohotus.

Allekirjoittanut sai myös huomata erilaiset suhtautumiset liikkeessään AS Roman paidassa kaupungilla; sain osakseni vihaisia katseita, mutta myös iloisia huudahduksia ja tervehdyksiä. Turpasaunalla onneksi vältyttiin.

Ryhmämme pääsi seuraamaan paikan päällä ottelua AS Roma – Lecce. Edessämme istui noin 100 hengen joukko Roman faneja. Hieman takaviistoon oli eristetty Leccen faneille oma

Jalkapallo-ottelussa oli tunnelmaa. Vesisade ei hidastanut tahtia, sillä aina pystyi ostamaan sateensuojan. Ja jos kylmä tuli, niin I love Rome -paita pelasti. Vasemmalta Paula Suni, Ella Keski-Panula, Noora Kopisto, Reeta-Mari Loukusa ja Noora Tornberg.

katsomo, jota vartioi monta kymmentä järjestyksenvalvojaa.

Ensimmäisen kerran tärykalvot olivat koetuksella kahden minuutin pelin jälkeen, kun AS Roma-fanien jumala Francesco Totti teki ottelun avausmaalit. Edessämme istuneet "Romanistat" näyttivät menettävän jo ennestään vähäiseltä näyttäneen järkensä ja Lecce-fanit hiljenivät salamannopeasti. Lisää vettä lyödään kiukaalle hieman ennen kuin peliä on pelattu vartti – Totti keskittää oikealta laidalta, ja Matteo Brighi puskee pallon maaliin. Meteli on sanoinkuvaamaton. Jo seuraavassa tilanteessa roomalaisten ilo muuttuu suuttumukseksi; Lecce-pelaaja taklaa Tottia, ja mies jää maahan kieriskelemaan, tavoitteenaan Oscar-palkinto parhaasta miespääosasta. Roma-fanien mielestä tilanne oli kuitenkin rumin koskaan ikinä missään, ja taklaajalle vaaditaan hirttotuomiota. Myös Leccen fanit saavat oman osansa vihasta – "Lecce, Lecce vaffanculo" –huuto kaikuu stadionilla. Suomeksi käännettynä se tarkoittaa, että Lecce on sieltä, mihin aurinko ei paista. Tunteet näyttävät jo laantuvan, mutta

puolen tunnin kohdalla vierasjoukkuekin onnistuu maalinteossa, ja satapäinen fanijoukko riemastuu. Ensimmäisen jakson päättyessä tuhatpäinen kansa siirtyy ostoskojujen maailmaan; puoliajalla täytyy tankata, että jaksaa huutaa vielä toiset kolme varttia.

Toinen jakso ei ala roomalaisten kannalta hyvin, vaan vierasjoukkue tasoittaa pelin. Maalin jälkeen aiemmin niin erilaisilta vaikuttaneet faniryhmät löytävät yhteisen kielen – kuin yhteisestä sopimuksesta monta sataa keskisormea nousee pystyyn. Kauan ei saa Lecce nauttia tilanteesta, sillä Roma saa rangaistuspotkun, jonka kuningas Totti upottaa sisään. Hiljaisten suomalaisten korvat hajoavat viimeistään ottelun lopussa, kun Totti otetaan vaihtoon. Katsomo nousee seisomaan ja huutaa suoraa huutoa omalle suosikilleen. Roman voittaessa ottelun väki ei heti poistu, vaan jää laulamaan vielä voitonhymnin "Grazie Roma", "Kiitos Rooma."

Poistun stadionilta ja mietin; jalkapallo Italiassa – ei tosiaanakaan "vain" jalkapalloa.

Jotta pääsi jalkapallostadionille, piti läpäistä tiukat turvatarkastukset. Jokaisella oli omalla nimellä varustettu pääsylippu. Jalkapallo-ottelussa oli jännä seurata, miten italialaiset fanit kannustivat.

Muutakin kuin pizzaa ja pastaa

REETA-MARI LOUKUSA

Italiaa pidetään tunnetusti turistien luvattuna maana. Etelän aurinkorannat on kuin luotu aurionpalvoille, kun taas pohjoisen lumikentät tyydyttävät pahimpienkin hiihtoholistien menohalut.

Historialliset nähtävyydet koskettavat jokaista vauvasta vaariin.

Italia ei liemmin esittelyjä kaipaa. Pizza ja pasta ovat tuttuja kaikille, mutta pintaa syvemmältä löytyy paljon. Rooman ja Venetsian kulttuuri, historialliset nähtävyydet ja arkkitehtuuri houkuttelevat turisteja. Luonto on kaikessa monimuotoisuudessaan upea aina jylhistä vuoristoista kauniisiin rannikoihin ja järviin.

Muotitietoiset suuntaavat Milanoon shoppailemaan. Hintataso on suunnilleen sama kuin Suomessa, mutta ruoka voi olla

paikoin kalliimpaa. Jos haluaa päästä halvemmalla, täyteen ahdettuja turistiryisiä kannattaa välttää.

Tärkein matkailukohde on Rooma. Tunnetut nähtävyydet, kuten Colosseum ja loistokkaan Rooman keisarikunnan rauniot vetävät ihmisiä puoleensa. Rooma sopii niin parin päivän piknikkireissulle kuin kahden viikon kaupunkilomalle. Se on matkakohde, jossa jokainen käy elämänsä aikana.

Roomassa on niin paljon nähtävää, koettavaa ja opittavaa, että se saattaa jopa ahdistaa.

Italiassa eläväinen ilmapiiri

Ella Keski-Panulaa, koulume Italian asiantuntijaa, viehättää Italiassa kulttuuri, hyvä ruoka, lämpö ja eläväinen ilmapiiri. Hyvän jäätelön lisäksi hän kannattaa italialaista jalkapalloa.

Ella on käynyt Italiassa olisiko yhdeksän kertaa: "Kaupungeista on nähty Rooma, Venetsia, Milano, Napoli, Torino... Firenzessä en ole vierailut, mutta jospa sitä lähtisi lukion jälkeen kiertämään maailmaa!"

Gardajärvi Pohjois-Italiassa on ensi vuoden abiturientin mielestä kaunista seutua: "Se ei ole hillitön turistiryssä, vaan sopivan tyylikäs ja perinteisen italialainen alue. Pidän myös Milanosta. Se on hieno kaupunki, johon karkaan vielä joku päivä."

Lukion opintomatkat

Italia on keväällä kauneimmillaan. "Hienoa, että lukiossa on mahdollisuus päästä näkemään maailmaa. Opintomatka oli ainakin oman lukiourani hienoin kokemus. Sikstuksen kappelissa en ollut ennen käynyt, joten se painui mieleeni", Ella miettii.

Roomassa on Ellan mielestä helppo liikkua. Metrolinjat ovat

selkeitä ja bussilinjakin oppii käyttämään hetkessä. Parhaiten

oppii liikkumaan, kun uskaltuu vain kokeilemaan ja kyselemään paikallisilta neuvoa.

Italiassa ärsyttää sotkuisuus. Esimerkiksi yleiset vessat ovat yleensä järkyttävässä kunnossa. Vähäinen englannin osaaminen on myös tympeää.

TÄRKEÄÄ:
Onko Pizza parempaa Italiassa vai Suomessa? Italiassa!

Ella Keski-Panula ja takana hämmöttää Colosseum. Colosseum - jota Byron nimitti "gladiatorien veriseksi sirkukseksi" - on kaupungin ikuisuuden symboli.

Una vista sull'arte della Roma

- Silmäys Rooman taiteeseen

MAIJA MARTINMÄKI

Kun ensimmäisen kerran astuu ulos Rooman metroasemalta suoraan Colosseumin juureen, on pakostakin puulla päähän lyödyn näköinen. Colosseum todellakin on nimensä mukaisesti valtava, kolossaalinen rakennus. Sitä on vaikea pukea sanoiksi, kuinka henkeäsalpaavalta se näytti. Colosseum ei suinkaan ole ainoa näyte entisaikojen roomalaisten kädentaidoista, vaan se on vain yksi pala Rooman vaikuttavasta, monia vuosisatoja sisältävästä taidepalapelistä.

Vaikka jo Colosseum itsessään on mieltä hivelevä näky, maustetta tilanteeseen lisäävät niin ympärillä pyörivät turistit kuin elantaan ansaitsevat katu-kauppiat ja "gladiaattorit". Katukauppiat tulevat myymään

meille koruja sekä postikortteja ja juuri samat tuotteet saisi keskustan liikkeistä puolta halvemmalla. Gladiaattorit puolestaan verottavat kaksi euroa siitä, että saamme ottaa kuvan itseltämme heidän kanssaan. Vaikka on huhtikuu, aurinko porottaa suomalaisittain heinäkuun veroisesti ja pitkähihaiset paidat ovat turhia ja farkut kääritään äkkiä shortseiksi.

Antiikki renessanssi-suodattimen läpi

Antiikki on muinaisten kreikkalaisten ja roomalaisten kulttuurin kukoistuskautta vuosien 480 eKr ja 300 jKr välillä. Antiikin Kreikan taidetta ja kulttuuria pidetään koko eurooppalaisen taiteen alkuna. Kreikkalaiset tunnetaan edelleen muun muassa temppeleistään ja niiden

pylväiköistä. Roomalaiset taas rakensivat ensimmäiset kerrostalot ja keksivät muun muassa valetun muurin. Kreikan ja Rooman taide on vaikuttanut paljon myös myöhemmin tehtyihin rakennuksiin ja taideteoksiin.

"Antiikin Kreikan taide näkyy Roomassa siten, että Rooman antiikki otti paljon vaikutteita Kreikan antiikista. Esimerkiksi monet Kreikan antiikin veistokset ovat säilyneet jälkipolville vain sen ansiosta, että roomalaiset tekivät niistä paljon kopioita. Rakennustaiteessakin on yhtäläisyyksiä, tosin rakennustekniikan kehittyttyä roomalaiset tempelit ovat kevyemmän ja ilmavamman oloisia - roomalaiset keksivät betonin, mikä mahdollisti holvien käytön", kuvaamataidon opettaja **Elisa Kukko** selvittää.

Paras esimerkki antiikinaikaisista rakennuksista Roomassa on henkeäsalpaava, lähes vahingoittumattomana säilynyt Pantheon -temppeli.

Antiikin ajan taiteessa on paljon samaa mitä nykyajan taide-elämässäkin. Siitä voidaan erottaa selkeitä tyyliuuntia ja painotuksia; taiteen tekijöinä on siihen nimenomaan erikoistuneita henkilöitä ja erilaisia taideteoksia tehdään paitsi omin, myös taiteentekijöiden ja valtion varoin. Antiikin taiteessa kauneus, jalous ja harmonia olivat tärkeitä asioita ja juuri niitä siinä pyrittiinkin kuvaamaan. Taiteen tarkoituksena oli herättää ja kuvata tunteita sekä viihdyttää. Taideteoksilla kunniotettiin henkilöitä ja jumalia - toisaalta oli myös tapana ottaa kantaa yhteisiin asioihin taiteen keinoin.

Renessanssin aikaan antiikin Kreikan ja Rooman ihailu ja ihanteet tulivat uudelleen pintaan; siltä ajalta on syntynyt jättiläismäinen kokoelma taidetta. Paavit ovat nimittäin olleet kautta aikojen innokkaita taiteen keräilijöitä eikä kovin moni taiteilija uskaltanut uhmata paavin käskyä luoda taideteos.

Renessanssin aikaisia luomuksia ovat muun muassa Pie-

Maija Martinmäen työ on myös osa Michelangelon Viimeistä tuomiota. Sitä pidettiin aikanaan moraalityöksi ja sitä nimiteltiin muun muassa "alastomien vartaloiden muhennokeksi".

tarinkirkko, Piazza Navonan suihkulähteet sekä Sikstiiniläiskappelin freskot. Capitoliumkukulalla sijaitseva Piazza del Campidoglio aukio sekä sitä ympäröivät palatsit ovat myös renessanssin aikaisia.

"Renessanssiin antiikin taide ei kuitenkaan siirtynyt suoraan kopiointina, vaan "renessanssi-suodattimen" läpi, jolloin siihen tuli uudelle ajalle tyypillisiä piirteitä mukaan", Kukko selventää.

Sikstiiniläiskappelin freskot - renessanssin ajan upein taidonnäyte

Opintomatkallemme kävimme Sikstiiniläiskappelissa tutustumassa Michelangelon tekemään maailman suurimpaan katto- maalaukseen sekä alttariseinällä olevaan jättiläismäiseen freskoon Viimeinen tuomio.

Sikstiiniläiskappeli kuohi väkeä, sen sali oli viimeistä neliösentiä myöten täynnä porukkaa ja sen seinustoilla olevat istuimetkin olivat kaikki varattu. Katossa olevat maalaukset olivat niin elävän näköisiä, että näytti siltä, niin kuin ne työntyisivät suoraan kohti. Tuntui uskomattomalta, että yksi ainoa ihminen on suunnitellut ja toteuttanut nämä valtavat maalaukset! Pelkästään fyysisenä suorituksena näiden jättiläismäisten freskojen maalaaminen kappelin kattoon ja seiniin, niiden yksityiskohtainen luonnosteleminen ja kattopintaan siirtäminen on käsittämätön työ. Michelangelon ideoiden runsaus ja näkemyksen suuruus ovat antaneet jälkipolville käsityksen hänen neroudestaan.

Paavi Julius II tilasi Michelangelolta kattoholvin maalauksen vuonna 1508, ja hän lopetti työn vuonna 1512. Hän maala- si koko katon maaten selällään telineiden päällä katonrajassa.

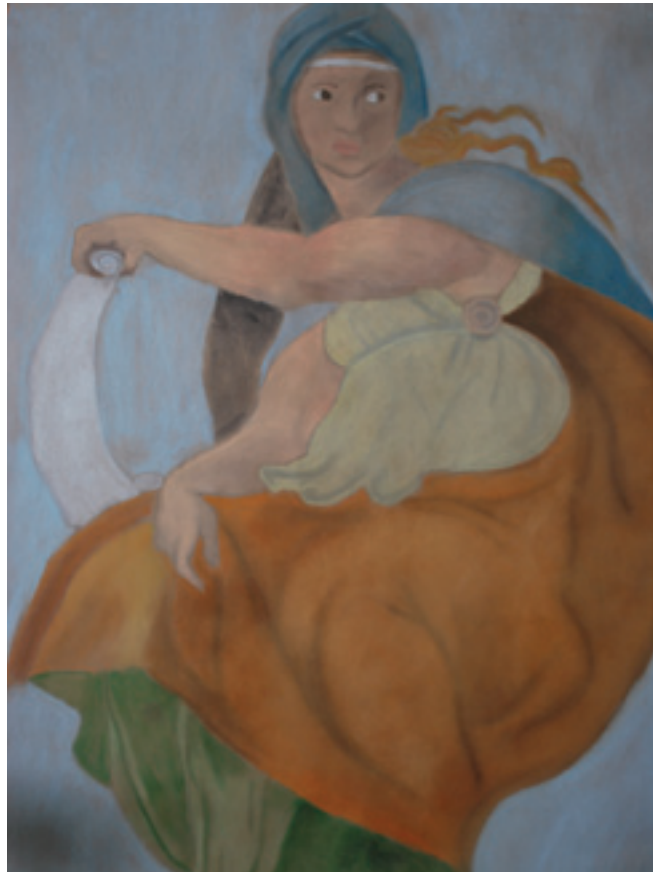
Michelangelon muunnelma paa- vin suunnittelemasta kattomaalauksesta käsitti yli 300 hahmoa ja oli alkuperäistä suunnitelmaa paljon mittavampi. Paavin suunnittelemien apostolien asemesta hän maalasi seitsemän profettaa ja viisi sibyllaa.

Näiden rinnalla on kuvaus yhdeksästä Vanhan testamentin kertomuksesta.

Kappelin kuuluisimmat freskot ovat epäilemättä Michelangelon Luomiskertomus ja Viimeinen tuomio. Viisi katon keskellä olevista yhdeksästä maalauksesta kuvaa luomiskertomusta: Valon ja pimeän erotus, Aurin- gon ja kuun luominen, Taivaan ja veden erotus ja kahdessa

erillisessä kuvakentässä Aatamin ja Eevan luominen. Aatamin luomisen sommittelua pidetään yhtenä taidehistorian suurimista saavutuksista, ja se on eräs tunnetuimmista kuvataiteen teoksista.

Viimeinen tuomio sisältää yli 390 ihmishahmoa. Jeesus on valtaistuimellaan pyhimysten keskellä ratkaisemassa elävien ja kuolleiden kohtalon. Maria on painautunut häntä vasten. Pelastetut nousevat alhaalta haudoistaan enkelten tukemina taivaaseen. Alhaalla oikealla näkyvät kadotukseen tuomitut matkalla manalaan, jossa heitä odottavat pelottavat paholaiset.

Noora Tornbergin ja Reeta-Mari Loukusun työssä on Libyan sibylla, jonka Michelangelo luonnosteli aikoinaan käyttäen apunaan alastonta mallia.

Anssi-Pekka Alatalon ja Lauri Louhimaan työssä on kuvattuna Profeetta Jeremia. Jeremia istuu pää kumarassa mietteisiin vaipuneena. Michelangelo kuvasi profeettojen ja naispuolisten ennustajien eli sibyllojen avulla ennustamisen ja profetoinnin eri vaiheita.

Noora Kopiston ja Paula Sunin työ on ehkä tunnetuin Sikstuksen kappelin Michelangelo: Aatamin luominen. Aatami, jonka jyrävä vartalo on tasapainoisessa lepotilassa, huokuu ylvästä kauneutta. Hänestä huokuu sopusointu. Kuvan rakenne on yksinkertainen mutta nerokas. Elämän kipinä räiskähtää voimallisesti, kun sormet koskettavat toisiansa.